

AKADEMİK USULSÜZLÜK: SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ DENEYİMLERİ¹

Muhammet ÖZDEN

Yrd. Doç. Dr., Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi, muhammetozden@gmail.com

Döndü ÖZDEMİR ÖZDEN

Yrd. Doç. Dr., Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi, donduozdemir@gmail.com

Baykal BİÇER

Doç. Dr., Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi, baybicer@gmail.com

ÖZET: Bu araştırmanın amacı sınıf öğretmeni adaylarının akademik usulsüzlük konusundaki deneyimlerini belirlemektir. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Programı'nda öğrenim gören 254 öğretmen adayı üzerinde gerçekleştirilen araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından geliştirilen anket yoluyla toplanmıştır. Veriler frekans, yüzde ve aritmetik ortalama kullanılarak çözümlenmiştir. Araştırmada öğretmen adaylarının % 98'i yükseköğrenim yaşantılarında en az bir kez akademik usulsüzlükle ilgili bir davranış gerçekleştirdiğini belirtmişlerdir. Akademik usulsüzlük davranışını yaptığını beyan eden öğretmen adaylarının % 77,6'sının ise yaptıkları davranışın akademik usulsüzlük kapsamında değerlendirildiğini bildikleri görülmüştür. Öğretmen adayları tarafından en sık gerçekleştirilen akademik usulsüzlük davranışları sınav sonrasında diğer sınıftaki öğrencilere sınavın içeriği hakkında bilgi vermek ve bir başka öğrencinin sınav kâğıdına bakmasına izin vermek olarak ifade edilmiştir. Öğretmen adaylarının görüşlerine göre yapılan akademik usulsüzlük davranışlarını en fazla etkileyen nedenler ise içeriğin çok yoğun olması ve yüksek not alma isteği olarak belirlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: akademik usulsüzlük, kopya çekme, intihal

ACADEMIC DISHONESTY: CLASSROOM TEACHER CANDIDATES EXPERIENCES

ABSTRACT: The purpose of this research is to determine elementary pre-service teachers' experience with infraction of academic rules. A qualitative research methodology, survey design has been used for this study. The survey developed by the researchers used to gather information from 254 pre-service teachers participated in this study, currently enrolled to Dumlupınar University Education Faculty Elementary Education Teacher Education Program. Data gather with this survey analyzed by using frequencies, percentages and arithmetic mean scores. 98% of the pre-service teachers participated in this study stated that they have demonstrated behaviors which could be considered infraction of academic rules, at least once during their higher education life. Among the participants who stated that they have done infraction of academic rules 77,6 % of them were aware of the fact that their behavior could be considered as infraction of academic rules. The most frequent type of infraction of academic rules admitted to be demonstrated by pre-service teachers were giving information to the other class members about the exam content after taking the exam and allowing another student to read their answers on the exam paper during an exam.

Keywords: academic dishonesty, cheating, plagiarism

¹ Bu çalışma XI. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu'nda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

1. Giriş

Akademik usulsüzlük, bütün eğitim basamaklarında yaygın ve süregelen bir sorun olarak kabul edilmektedir (Finn & Frone, 2004). Bu nedenle, Amerika Birleşik Devletleri, Birleşik Krallık, Kanada, Japonya, Yeni Zelanda ve diğer ülkelerde uzun yıllardır çalışılmaktadır (Lin & Wen, 2007). Türkiye’de ise son yıllarda yükseköğretimde akademik usulsüzlüğün farklı boyutlarını oluşturan sınavlarda kopya çekme (Seven & Engin, 2008; Ünlü & Eroğlu, 2012; Yangın & Kahyaoğlu, 2009) ve intihal (Eret & Ok, 2014; Ersoy, 2014; Ersoy & Karaduman, 2010; Ersoy & Özden, 2011; Orhan & Günay, 2014; Yeşilyurt, 2014) gibi davranışlar üzerine çalışmalar yapıldığı görülmektedir. Bu artan ilginin nedenlerinden biri merkezi sınavlarda ortaya çıkan toplu kopya çekme eylemleri olabilir. Bir ikinci neden ise akademik dürüstlüğün yükseköğretimin temel değerlerinden biri olmasına karşılık öğrencilere öğretilmediği düşüncesi olarak öne sürülebilir.

Alanyazında hangi davranışların akademik usulsüzlüğü oluşturduğuna ilişkin standart ve yaygın bir biçimde kabul gören bir tanım bulunmamaktadır (Schmelkin, Gilbert, Spencer, Pincus & Silva, 2008). Bununla birlikte ilgili alanyazında kimi tanımlamalar yapılmıştır. Bir tanıma göre akademik usulsüzlük, sınavlarda kopya çekme, başkalarının fikirlerini çalma, kaynakları ya da referansları yanlış gösterme, bilinçli olarak başka öğrencilerin kopya çekmelerine yardımcı olma, bireysel olarak tamamlanması gereken projelerde başkaları ile birlikte çalışma ya da aynı ödevi birden fazla ders için teslim etme davranışlarından en az birini yapmaktır (Birinci & Odabaşı, 2006). Bir diğer tanıma göre akademik usulsüzlük, öğrenme sürecinde öğrencinin yüksek not alma amacını gerçekleştirmek için adalet ve hakkaniyet ilkelerine aykırı bir biçimde sınavda kopya çekme, kopya ödev hazırlama ve intihal gibi davranışları gerçekleştirmesini (Lin & Wen, 2007) kapsayan genel bir kavramdır. Tanımlarda akademik usulsüzlükle ilişkilendirilen temel kavramların kopya çekme ve intihal olduğu görülmektedir. Yeşilyurt (2014) da, akademik usulsüzlük davranışları içerisinde kopya çekme ve intihalin ilk sırada yer aldığını belirtmektedir. Kopya çekme, ödev hazırlarken onaylanmayan bir işbirliği yapmaktan bir eserin kaynakçanın değiştirilmesine, sınavda önceden hazırlanmış notlardan başka öğrencinin kâğıdına bakmaya çok çeşitli davranışları içermektedir (Finn & Frone, 2004). Bir diğer tanıma göre kopya çekme, sınavlarda önceden hazırlanmış notlardan ve başka öğrencilerin ödevlerinden aşırma yapmak gibi *basit* davranışlar olabileceği gibi sınıf dışında yapılmak üzere verilen sınavlarda (take-home) izin verilmeyen kaynakların kullanımı ya da öğrencinin kendinin hazırlaması gereken bir makaleyi profesyonel bir kişiye ücret karşılığında yazdırması gibi *çok ciddi* eylemleri de içerebilir (Smyth & Davis, 2003). Kopya çekme davranışlarının *basit* ve *çok ciddi* (Smyth & Davis, 2003) eylemler olarak gruplandırılması kopya çekme davranışlarının bütün biçimlerinin eşit dereceli davranışlar olarak kabul edilmediği anlamına gelmektedir (Finn & Frone, 2004).

İntihal ise, alıntılarda ilgili kaynakları göstermeme ve kurallara uygun biçimde alıntı yapmaktan bütün paragrafları hatta çalışmayı kopyalayama kadar varan kasıtlı girişimdir. İntihal, öğrencinin kendi çalışmasını farklı derslerde dönüştürerek kullanması biçiminde de olabileceği gibi daha geniş anlamıyla akademik ve ticari kaynakların bilinçli ya da bilinçsiz biçimde kullanılmasını içermektedir (Evans, 2006; Park, 2003). İntihalin tanımında da tıpkı kopya çekmenin tanımında olduğu gibi benzer bir vurgu yapılarak intihal davranışları örtük biçimde önem bakımından derecelendirilmektedir. Kopya çekme ve intihal davranışlarına ilişkin alanyazında var olan bu derecelemeye benzer bir dereceleme de Swift ve Nonis (1998)’in araştırmasında öğrenciler tarafından yapılmıştır. Buna göre öğrencilerin kopya çekme davranışlarının projelerde ve testlerde farklılaştığı görülmüştür. Öğrenciler, projelerde daha çok kopya çekerken bu eylemin sınavlarda kopya çekmeye göre daha önemsiz bir eylem olduğunu düşünmektedirler (Swift & Nonis, 1998).

Kopya çekme ve intihal yükseköğretimde oldukça yaygındır. Uluslararası çalışmalara bakıldığında üniversite öğrencilerinin %14’ten (Mastin, Peszka & Lilly, 2009) %100’e (Preiss, Klein, Levenburg & Nohavova, 2013) varan oranlarda kopya çektikleri görülmektedir (diğer araştırmalar için bkz. Lin & Wen, 2007; Park & Jang, 2013; Jones, 2011). Öte yandan, intihal ile ilgili

olarak Schmelkin ve diğ. (2008), yine üniversite öğrencilerinin %30'dan fazlasının, Szabo ve Underwood (2004) ise %50'sinin Internet kaynaklarını kullanarak kopya çektiklerini saptamışlardır. Türkiye'de yapılan çalışmalara bakıldığında ise lise öğrencilerinden üniversite öğrencilerine %50'den (Durmuşçelebi, 2011) %82'ye (Yangın & Kahyaoğlu, 2009) varan oranlarda katılımcıların kopya çektikleri bulunmuştur (diğer araştırmalar için bkz. Bozdoğan & Öztürk, 2008; Çetin, 2007; Eraslan, 2011; Selçuk, 1995; Tayfun & Yazıcıoğlu, 2008). İntihal yapma ile ilgili olarak ise bir araştırmada üniversite öğrencilerinin %13'nün (Ersoy & Karaduman, 2010); bir diğer araştırmada ise %14'nün (Ersoy, 2014) intihal yaptığı bulunmuştur.

Gerek uluslararası alanda gerekse Türkiye'de yapılan akademik usulsüzlük çalışmalarının iki ortak özelliği bulunmaktadır. Birincisi, araştırmalarda akademik usulsüzlüğün yaygınlığını belirlemek üzere öğrencilerin kendi beyanlarının dikkate alınmasıdır. İkincisi ise akademik usulsüzlük yapan öğrencilerin oranıyla ilgili bir görüş birliği bulunmamasıdır. Brown ve Choong (2005) farklı araştırmalarda farklı sonuçlar elde edilmesinin nedenini akademik usulsüzlüğün farklı biçimlerde kavramsallaştırılması olarak açıklamaktadır (akt. Anıtsal, Anıtsal & Elmore, 2009).

Akademik usulsüzlüğün en çok çalışılan boyutu olan yaygınlığının yanı sıra pek çok araştırmada öğrencilerin kopya çekme nedenlerini (örneğin notlar, rekabet, görevin zorluğu, zamanın sınırlılığı gibi) incelenmiştir. Örneğin Park, Park ve Jang (2013) hem sınavlarda hem de ödevlerde kopya çekilmesinde diğer akranlarının kopya çekmesinin, yüksek not alma isteğinin, zaman yetersizliğinin ve motivasyon eksikliğinin etkili olduğunu bulmuştur. Ersoy ve Özden (2011), öğretmen adaylarının ödevlerinde internetten intihal yapma eğilimlerinin öğretim elemanından kaynaklı değişkenlerle ilişkili olduğunu ifade etmişlerdir. Özgüngör (2008) kopya çekmenin temel nedeninin zayıf not alma korkusu olduğuna dikkat çekmektedir. Üniversite öğrencilerinin akademik usulsüzlük yapmalarının diğer nedenleri ise rekabetçi eğitim ortamı, benlik saygısını korumak, akran grubu ile uyum, sosyal açıdan kendini kanıtlama arzusu, zayıf çalışma becerileri, güven eksikliği, dersten kalma korkusu, derslerin zor olması, derslerin ezbere dayalı olması, derslerin yaşamdan kopuk olması (Bjorklund & Wenestam, 1999; Çetin, 2007) biçiminde belirtilebilir. Ayrıca araştırmalarda kopya çekmenin nedenlerinin yanı sıra kopya çekme ile bağlantılı olabilecek değişkenler de dikkate alınmıştır (Schmelkin ve diğ., 2008). Cinsiyet (Finn, & Frone, 2004; Keçeci, Bulduk, Oruç & Çelik, 2011; Küçüktepe & Küçüktepe, 2012; Lin & Wen, 2007; Poole, 2007; Szabo & Underwood, 2004), sınıf düzeyi/yaş (Finn, & Frone, 2004; Rawwas, Al-Khatib & Vitell, 2004; Smyth & Davis, 2003; Szabo and Underwood, 2004), başarı durumu (Lin & Wen, 2007) ve öğrencinin kayıtlı olduğu program (Lin & Wen, 2007) gibi bireysel öğrenci özelliklerinin akademik usulsüzlük davranışlarını etkileme olasılığı olduğu bulunmuştur.

Bu araştırmada sınıf öğretmeni adaylarının akademik usulsüzlüğe ilişkin deneyimlerini ve akademik usulsüzlük davranışlarını yapma nedenlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çünkü öğrencilerin akademik usulsüzlük davranışlarının neler olduğunu ve bu davranışların nedenlerini anlamak etkili etik politikalar geliştirmek bakımından önemlidir. Bu kapsamda araştırmada şu sorulara yanıt aranmıştır:

- Öğretmen adaylarının akademik usulsüzlük içeren davranışları gerçekleştirme düzeyi nedir?
- Öğretmen adaylarının akademik usulsüzlük konusundaki farkındalıkları nedir?
- Öğretmen adaylarının akademik usulsüzlük konusundaki geleceğe yönelik eğilimleri nedir?
- Öğretmen adaylarının akademik usulsüzlük davranışlarının nedenleri nedir?

2. Yöntem

2.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmanın gerçekleştirilmesinde nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli (Karasar, 2008) kullanılmıştır. Araştırmada betimsel tarama modelinin kullanılmasının iki nedeni bulunmaktadır. Birincisi, öğrencilerin katılımcı olarak gizliliğini korumak ve verilerin anonim olarak elde edilmesini sağlamaktır. İkincisi ise çok sayıda katılımcıya ulaşmak ve ele alınan konunun niceliksel olarak betimlenmesini kolaylaştırmaktır.

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Programı'nda öğrenim görmekte olan öğretmen adayları oluşturmaktadır. Evrenin tamamına ulaşmanın zaman ve maliyet açısından kolay olması nedeniyle evrenden örneklem alma yoluna gidilmemiştir. Bu kapsamda araştırma, Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Lisans Programı'nda öğrenim gören 254 öğretmen adayının katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının kişisel özellikleri Çizelge 1'de sunulmuştur.

Çizelge 1. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının kişisel özellikleri

Özellikler	f	%
<i>Cinsiyet</i>		
Kadın	173	68.1
Erkek	81	31.9
<i>Sınıf</i>		
1. sınıf	66	26.0
2. sınıf	93	36.6
3. sınıf	62	24.4
4. sınıf	33	13.0
<i>Not ortalaması</i>		
3.00 ve altı	5	2.0
2.00-2.99 arası	172	67.7
3.00-4.00 arası	76	29.9
Kayıp veri	1	0.4
Toplam	254	100

Çizelge 1'de görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğretmen adaylarının %68.1'ini kadınlar, %31.9'unu erkekler oluşturmaktadır. Öğretmen adaylarının %26.0'sı 1. sınıf, %36.6'sı 2. sınıf, %24.4'ü 3. sınıf %13.0'ü 4. sınıf öğrencisidir. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının %2.0'si 1.99 ve altı, %67.7'si 2.00-2.99 arası, %29.9'u ise 3.00-4.00 arası not ortalamasına sahiptir. Öğretmen adaylarının %0.4'ü not ortalaması ile ilgili soruya yanıt vermemiştir.

2.3. Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırma verilerinin toplanmasında araştırmacılar tarafından geliştirilen anket kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak kullanılan bu anketi hazırlamak amacıyla öncelikle ilgili alanyazın taranmıştır. Alanyazın taraması sonucu bir madde havuzu oluşturulmuştur. Oluşturulan madde havuzundaki sorular nitelik açısından akademik usulsüzlük içeren davranışlar ve akademik usulsüzlüğün nedenleri başlıkları altında gruplandırılmıştır. Söz konusu başlıklar altında gruplandırılan maddeler araştırmacılar

tarafından biçim ve içerik yönünden değerlendirilmiştir. Buna göre, araştırma sorularını yanıtlamaya hizmet etmeyen, anlaşılır olmayan, konuya özgü olmayan ve binişik maddeler çıkarılmıştır.

Araştırmada akademik usulsüzlüğün işlevsel tanımı, projelerde/ödevlerde intihal yapma ve sınavlarda kopya çekme gibi davranışları içeren, etik olmayan davranışlar olarak kabul edilmiştir. Bu amaçla araştırmada akademik usulsüzlük, hem sınavda hem de ödev hazırlamada öğrencilerin kasıtlı ya da kasıtsız olarak yapmış oldukları her türlü etik dışı davranışı kapsayacak bir şemsiye kavram olarak ele alınmış ve anket maddeleri bu işlevsel tanımla uyumlu olacak biçimde yapılandırılmıştır.

Anket dört bölümden oluşturulmuştur. Birinci bölümde, öğretmen adaylarının kişisel bilgileri ile akademik usulsüzlük yapma ve ilgili davranışlarının uyarılması veya cezalandırılması durumunu belirlemeye dönük beş soruya yer verilmiştir. İkinci bölümde öğretmen adaylarının akademik usulsüzlük kapsamında değerlendirilen davranışları gerçekleştirme sıklıklarını belirlemeye yönelik yirmi üç maddeye yer verilmiştir. Öğretmen adayları anketin bu bölümündeki maddelere “her zaman”, “genellikle”, “ara sıra”, “nadiren” ve “hiçbir zaman” seçeneklerinden birini işaretleyerek yanıt vermiştir. Üçüncü bölümde öğretmen adaylarının akademik usulsüzlük içeren davranışlarına yönelik farkındalık ve eğilimlerini belirlemeye dönük üç soruya yer verilmiştir. Dördüncü bölümde ise öğretmen adaylarının akademik usulsüzlük davranışlarının nedenlerini belirlemeye yönelik on dokuz maddeye yer verilmiştir. Öğretmen adayları anketin bu bölümündeki maddelere “kesinlikle etkili”, “etkili”, “kararsızım”, “etkili değil” ve “kesinlikle etkili değil” seçeneklerinden birini işaretleyerek yanıt vermiştir.

Anketin geçerliğini sağlamak için anket taslak olarak hazırlandıktan sonra uzman görüşlerine sunulmuştur. Bu kapsamda uzmanların önerileri doğrultusunda katılımcıları yönlendirebileceği ve sosyal beğeniye hizmet edebileceği öngörülen maddeler gözden geçirilerek gerekli düzeltmeler yapılmış ve veri toplamaya uygun hale getirilmiştir. Hazırlanan anket, Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim ve Türkçe Eğitimi Bölümleri’nde öğrenim görmekte olan 40 öğretmen adayına uygulanarak bir ön deneme yapılmıştır. Bu çalışma sonucu anketin güvenilirlik katsayısı Akademik Usulsüzlük Davranışları için .89 ve Akademik Usulsüzlüğün Nedenleri için ise .91 olarak hesaplanmıştır. Tekin (2000, s.58), güvenilirlik katsayısının, (0,00) ile (+1,00) arasında değiştiğini ve eğitim ve psikolojide, güvenilirliği (+1,00) olan testler geliştirmenin hemen hemen olanaksız olduğunu belirtmektedir. Bu sonuçlara göre anketin tutarlı ve güvenilir olup veri toplamaya uygun olduğu söylenebilir.

Anket uygulaması, öğrencilerin programlarında yer alan olağan ders saatlerinde gerçekleştirilmiştir. Çalışılmakta olan konunun hassasiyeti ve soruların özelliği nedeniyle katılımcılara “kimliklerinin ve verdikleri yanıtların anonim olacağı ve gizliliklerinin korunacağı” bilgisine yazılı olarak anket formunda yer verilmiş ve bu ilke uygulama sırasında sözlü olarak birkaç kez tekrarlanmıştır.

Araştırmada elde edilen verilerin çözümlenmesi için frekans, yüzde ve aritmetik ortalamadan faydalanılmıştır. Öğretmen adaylarının ankette yer alan maddelere verdikleri yanıtlara ilişkin yüzde, frekans ve aritmetik ortalama değerleri çizelgeler ile belirtilmiştir.

3. Bulgular

3.1. Öğretmen Adaylarının Akademik Usulsüzlük Davranışlarını Gerçekleştirme Düzeyi

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının %98’inin yükseköğrenim hayatı boyunca en az bir kez akademik usulsüzlük niteliği taşıyan bir davranış gerçekleştirdiğini belirttikleri görülmüştür. Ancak bu öğretmen adaylarından yalnız %8.8’i yükseköğretim yaşantısı boyunca akademik usulsüzlük gerekçesiyle uyarıldığını veya hakkında işlem yapıldığını ifade etmiştir. Öğretmen adaylarının akademik usulsüzlük davranışlarını gerçekleştirme sıklıkları Çizelge 2’de sunulmuştur.

Çizelge 2. Öğretmen adaylarının akademik usulsüzlük davranışları

Akademik Usulsüzlük Davranışları		Hiçbir zaman	Nadiren	Ara sıra	Genellikle	Her zaman	- x
		f					
Kopya çekebilmek için sınavın sonuna kadar oyalandım.	f	133	63	38	14	6	1.81
	%	52.4	24.8	15.0	5.5	2.4	
Sınavdan önce hazırlanan notlardan kopya çektim.	f	171	54	18	9	2	1.49
	%	67.3	21.3	7.1	3.5	.8	
Bir başka öğrencinin sınav kâğıdına bakarak kopya çektim.	f	115	77	46	13	3	1.87
	%	45.3	30.3	18.1	5.1	1.2	
Başka bir öğrencinin ödevini, o öğrencinin bilgisi kapsamında kendim yapmış gibi teslim ettim.	f	191	33	17	8	5	1.44
	%	75.2	13.0	6.7	3.1	2.0	
Başka bir öğrencinin ödevini, o öğrencinin bilgisi olmadan kendim yapmış gibi teslim ettim.	f	229	10	8	5	2	1.19
	%	90.2	3.9	3.1	2.0	.8	
İnternette ödev satın aldım.	f	180	36	28	7	3	1.49
	%	70.9	14.2	11.0	2.8	1.2	
Ödev sattım.	f	237	7	9	1	-	1.11
	%	93.3	2.8	3.5	.4	-	
Sınav öncesi sınav sorularına ulaşmaya çalıştım.	f	158	48	29	14	5	1.66
	%	62.2	18.9	11.4	5.5	2.0	
Bir başkasının çalışmasını kısmen ya da olduğu gibi kopyaladım.	f	120	77	40	12	5	1.84
	%	47.2	30.3	15.7	4.7	2.0	
Sınavda başka bir öğrencinin kopya çekmesine yardım ettim.	f	105	69	56	18	6	2.02
	%	41.3	27.2	22.0	7.1	2.4	
Bir başka öğrencinin sınav kâğıdına bakmasına izin verdim.	f	69	84	63	26	12	2.32
	%	27.2	33.1	24.8	10.2	4.7	
Sınavdan çıkınca diğer sınıftaki öğrencilere sınavın içeriği hakkında bilgi verdim.	f	74	80	52	32	16	2.35
	%	29.1	31.5	20.5	12.6	6.3	
Sınavdan çıkan öğrencilerden sınavın içeriği hakkında bilgi aldıktan sonra sınava girdim.	f	96	81	53	20	4	2.04
	%	37.8	31.9	20.9	7.9	1.6	
Kaynak belirtmeden bir konudaki görüşleri kendiminmiş gibi yazdım.	f	141	74	26	11	2	1.66
	%	55.5	29.1	10.2	4.3	0.8	
Ödevi/Projeyi başkalarıyla hazırlayıp kendim yapmış gibi sundum.	f	164	59	19	10	2	1.53
	%	64.6	23.2	7.5	3.9	0.8	
Ödevin kaynakçasına kullanmadığım kaynakları yazdım.	f	115	74	38	18	9	1.94
	%	45.3	29.1	15.0	7.1	3.5	
Grup ödevindeki bireysel sorumluluklarımı yerine getirmedi.	f	169	52	15	12	6	1.56
	%	66.5	20.5	5.9	4.7	2.4	

Başka bir öğrenci için ödev hazırladım.	<i>f</i>	145	65	33	9	2	1.65
	%	57.1	25.6	13.0	3.5	0.8	
Projeyi/Ödevi zamanında vermemek için bahane uydurdum.	<i>f</i>	156	65	21	9	3	1.57
	%	61.4	25.6	8.3	3.5	1.2	
Cep telefonu, hesap makinesi gibi araçlarla kopya çektim.	<i>f</i>	222	18	10	2	2	1.20
	%	87.4	7.1	3.9	0.8	0.8	
Başka bir öğrencinin kendi ödevimi kopyalamasına izin verdim.	<i>f</i>	133	74	34	10	3	1.72
	%	52.4	29.1	13.4	3.9	1.2	
Aynı ödevi/projeyi farklı öğretim elemanlarına teslim ettim.	<i>f</i>	226	24	1	2	1	1.14
	%	89.0	9.4	0.4	0.8	0.4	
Yerime başkasını sınava soktum.	<i>f</i>	246	6	2	-	-	1.04
	%	96.9	2.4	0.8	-	-	

Çizelge 2 genel olarak incelendiğinde belirlenen tüm akademik usulsüzlük davranışlarının en az bir kez sınıf öğretmeni adayları tarafından gerçekleştirildiği görülmektedir. Ancak belirlenen her akademik usulsüzlük davranışına ilişkin hesaplanan aritmetik ortalamalar incelendiğinde öğretmen adaylarının söz konusu davranışları düşük sıklıkta gerçekleştirdikleri söylenebilir. Bu bağlamda öğretmen adaylarının görüşlerine göre öğretmen adaylarının en sık gerçekleştirdikleri davranışlar *sınavdan çıkınca diğer sınıftaki öğrencilere sınavın içeriği hakkında bilgi vermek (2.35)*, *bir başka öğrencinin sınav kâğıdına bakmasına izin vermek (2.32)*, *sınavdan çıkan öğrencilerden sınavın içeriği hakkında bilgi aldıktan sonra sınava girmek (2.04)*, *sınavda başka bir öğrencinin kopya çekmesine yardım etmek (2.02)* olarak belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının kendi beyanlarına göre en az gerçekleştirdiği akademik usulsüzlük davranışların ise *yerine başkasını sınava sokmak (1.04)*, *ödev satmak (1.11)*, *aynı ödevi/projeyi farklı öğretim elemanlarına teslim etmek (1.14)*, *başka bir öğrencinin ödevini, o öğrencinin bilgisi olmadan kendisi yapmış gibi teslim etmek (1.19)*, *cep telefonu, hesap makinesi gibi araçlarla kopya çekmek (1.20)* biçimindedir.

3.2. Öğretmen Adaylarının Akademik Usulsüzlüğe Yönelik Farkındalık ve Geleceğe Yönelik Eğilimleri

Öğretmen adaylarının sergiledikleri davranışların akademik usulsüzlük olup olmadığını bilmeye yönelik farkındalıkları ve söz konusu davranışları gelecekte gerçekleştirmeye yönelik eğilimlerine ilişkin verdikleri yanıtlar Çizelge 3'te sunulmuştur.

Çizelge 3. Öğretmen adaylarının akademik usulsüzlük konusundaki farkındalıkları ve geleceğe yönelik eğilimleri

			Evet	Hayır	Kayıp veri	Toplam
Akademik usulsüzlük olduğunu bilme	<i>f</i>		197	54	3	254
	%		77.6	21.3	3	100
Bilseydi yapma eğilimi	<i>f</i>		10	43	1	54
	%		18,5%	79.6	1.9	100
İlerde yapmaya devam etme eğilimi	Bilenler	<i>f</i>	65	130	2	197
		%	33.0	66.0	1.0	100
	Bilmeyenler	<i>f</i>	6	48	-	
		%				

	%	11.1	88.9	-	
Toplam	<i>f</i>	71	180	3	254
	%	28.0	70,9	1.2	100

Çizelge 3'te görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğretmen adaylarının %77.6'sı sergiledikleri davranışların akademik usulsüzlük kapsamında değerlendirildiğini bildiklerini, %21.3'ü ise bu davranışların akademik usulsüzlük kapsamında değerlendirildiğini bilmediklerini belirtmiştir. Davranışlarının akademik usulsüzlük kapsamında değerlendirildiğini bilmediğini belirten öğretmen adaylarının %79.6'sı bu davranışların akademik usulsüzlük kapsamında değerlendirildiğini bilse bu davranışları yapmayacağını ifade etmiştir. Bununla birlikte sergilediği davranışların akademik usulsüzlük kapsamında değerlendirildiğini bilen öğretmen adaylarının %33'ü, bilmeyen öğretmen adaylarının ise %11.1'i gelecekte de bu davranışları yapmaya devam edeceklerini belirtmişlerdir.

3.3. Öğretmen Adaylarının Akademik Usulsüzlük Davranışlarının Nedenleri

Öğretmen adaylarının akademik usulsüzlük davranışlarını sergileme nedenlerine ilişkin belirlenen maddelere verdikleri yanıtlar Çizelge 4'te sunulmuştur.

Çizelge 4. Öğretmen adaylarının akademik usulsüzlük davranışlarının nedenleri

Nedenler		Kesinlikle etkili değil	Etkili değil	Kararsızım	Etkili	Kesinlikle etkili	\bar{x}
Herkesin yaptığını bilmek	<i>f</i>	47	25	30	108	39	3.27
	%	18.9	10.0	12.0	43.4	15.7	
Akademik usulsüzlüğün içeriği konusunda bilgi sahibi olmamak	<i>f</i>	45	57	41	85	21	2.92
	%	18.1	22.9	16.5	34.1	8.4	
Dersi/Konuyu anlayamamak	<i>f</i>	30	27	37	123	32	3.40
	%	12.0	10.8	14.9	49.4	12.9	
Yardıma gereksinim duymak	<i>f</i>	30	26	44	127	22	3.34
	%	12.0	10.4	17.7	51.0	8.8	
Kontrolüm dışında gelişen durumlar (Hastalık gibi)	<i>f</i>	40	35	35	109	30	3.22
	%	16.1	14.1	14.1	43.8	12.0	
Akran baskısı	<i>f</i>	62	66	46	62	13	2.60
	%	24.9	26.5	18.5	24.9	5.2	
Çalışmak için yeterli zaman olmaması	<i>f</i>	49	54	39	83	24	2.92
	%	19.7	21.7	15.7	33.3	9.6	
Yeterli zamanın olması ancak çalışmamak	<i>f</i>	45	28	40	96	40	3.23
	%	18.1	11.2	16.1	38.6	16.1	
Yakalananların cezalandırılmaması	<i>f</i>	43	54	46	58	48	3.06
	%	17.3	21.7	18.5	23.3	19.3	
Başarısız olma korkusu	<i>f</i>	37	35	31	113	33	3.28
	%	14.9	14.1	12.4	45.4	14.9	
Ailenin beklentilerine yanıt verme isteği	<i>f</i>	41	38	40	89	41	3.20
	%	16.5	15.3	16.1	35.7	16.5	
İçeriğin çok yoğun olması	<i>f</i>	30	23	44	100	52	3.49
	%	12.0	9.2	17.7	40.2	20.9	
Yakalanmayacağına yönelik inanç	<i>f</i>	39	48	61	71	30	3.02
	%	15.7	19.3	24.5	28.5	12.0	
Yüksek not alma isteği	<i>f</i>	31	36	24	102	56	3.47
	%	12.4	14.5	9.6	41.0	22.5	
Öğretim elemanının yetersizliği	<i>f</i>	49	58	54	62	26	2.83
	%	19.7	23.3	21.7	24.9	10.4	
Öğretim elemanının umursamaması	<i>f</i>	50	48	37	78	36	3.00
	%	20.1	19.3	14.9	31.3	14.5	
Meydan okuma	<i>f</i>	102	78	47	18	4	1.97
	%	41.0	31.3	18.9	7.2	1.6	
Heyecan isteği	<i>f</i>	101	78	41	23	6	2.02
	%	40.6	31.3	16.5	9.2	2.4	
Arkadaş edinmek	<i>f</i>	131	75	32	8	3	1.70
	%	52.6	30.1	12.9	3.2	1.2	

Akademik usulsüzlük yapan öğretmen adaylarının görüşlerine göre, çizelgede listelenen tüm nedenler sergilenen akademik usulsüzlük davranışlarında farklı düzeylerde etkilidir. Bu bağlamda öğretmen adaylarının akademik usulsüzlük yapmalarında en fazla etkili olan nedenlerin içeriğinin çok yoğun olması (3.49) ve yüksek not alma isteği (3.47) olduğu söylenebilir. Diğer önemli nedenler ise *dersi/konuyu anlayamamak* (3.40), *yardıma gereksinim duymak* (3.34), *başarısız olma korkusu* (3.28), *yeterli zamanın olması ancak çalışmamak* (3.23), *kontrolüm dışında gelişen durumlar* (3.22) olarak sıralanabilir. Öğretmen adaylarının akademik usulsüzlük yapmalarında en az etkili olan nedenler ise *arkadaş edinmek* (1.70), *meşgul okuma* (1.97) ve *heyecan isteği* (2.02) olarak ifade edilmiştir.

4. Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Sınıf öğretmeni adaylarının akademik usulsüzlüğe ilişkin deneyimlerini ve akademik usulsüzlük yapma nedenlerini belirlemeyi amaçlayan bu araştırma, kurumların akademik usulsüzlüğü oluşturan davranış ve eylemleri açıkça tanımlaması gerektiğini ortaya koyması bakımından ve bu sonuçların nasıl önlenebileceğine ilişkin önemli sonuçlar ortaya koymuştur. Öğretmen adaylarının %98'inin yükseköğrenim hayatı boyunca en az bir kez akademik usulsüzlük niteliği taşıyan bir davranış gerçekleştirdiği belirlenmiştir. Bununla birlikte yalnız %8.8'i bu davranışları için uyarılmış veya hakkında işlem yapılmıştır. Alanyazında da üniversite öğrencilerinin yapmış oldukları akademik usulsüzlük oranlarının yüksek olduğu görülmektedir. Örneğin Lin ve Wen (2007) tarafından yapılan çalışmada öğrencilerin %61.72'sinin yükseköğretim yaşantıları süresinde en az bir kez akademik usulsüzlük yaptıkları bulunmuştur. Benzer şekilde McCabe, Butterfield ve Trevino (2006) Amerika Birleşik Devletleri'nde yaptıkları çalışmalarında lisansüstü öğrenim gören öğrencilerin %56'sının ve lisans öğrencilerinin ise %47'sinin kopya çekme yaptığını belirlemişlerdir. McCabe, Feghali ve Abdallah (2008) tarafından yapılan çalışmada ise öğrenim hayatları boyunca Lübnanlı öğrencilerin %80'inin, Amerikalı öğrencilerin ise %54'ünün akademik usulsüzlükle ilgili bir davranış sergilediği bulunmuştur. Üniversite öğrencilerinin yapmış oldukları akademik usulsüzlük davranışlarını inceleyen diğer araştırmalarla karşılaştırıldığında bu çalışmadan elde edilen sonuçların oldukça endişe verici olduğu söylenebilir. Bu durum Türk toplumunun kültürel özellikleri ile açıklanabilir. Çünkü Türk toplumunun, diğer batılı ülkelerden farklı olarak, bireysellikten çok sosyal açıdan birlikte hareket etme ve birlikte iş yapma alışkanlığı gelişmiştir.

Akademik usulsüzlük yapan öğrenci sayısının fazla olmasına karşın bu öğrencilerin çok azının öğretim elemanları tarafından uyarıldığı veya cezalandırıldığı anlaşılmaktadır. Bu durum öğrencilerin yaptıkları davranışların normal olduğuna yönelik bir inanç geliştirmelerine yol açabilir. Bowers (1964) ile McCabe ve Trevino (1993, 1997)'nin de belirttiği gibi, akranlarının kopya çektiğini bilen ve kopya çeken bu öğrencilerin cezalandırılmadığını gören öğrenciler daha çok kopya çekme eğilimi gösterebilirler (aktaran Levy & Rakovski, 2006). Davis ve Ludvigson (1995), akademik usulsüzlük yapan öğrencilerin nasıl cezalandırılacağına ilişkin öğretim elemanları tarafından önceden duyurulmasının hem kız hem de erkek öğrenciler üzerinde etkili olduğunu, bunun yanında özellikle kız öğrenciler üzerinde istatistiksel olarak daha etkili olduğunu bulmuştur. Ersoy ve Özden (2011), öğretim elemanının sadece ödevin yapılıp yapılmadığına önem vermesinin öğretmen adaylarının akademik usulsüzlük yapma eğilimlerini desteklediğini belirtmektedir. Öte yandan, öğretim elemanının teslim edilen ödevin kaynaklarını kontrol edeceğine yönelik açıklamalarda bulunmasının, internetten kopya ödev yapanlara uygulayacağı yaptırımlara ilişkin bilgi vermesi ve internet etiği hakkında açıklamalarda bulunmasının ise katılımcıların internetten intihal yapmaya yönelik eğilimlerini engellediğine dikkat çekmişlerdir. Benzer biçimde Park, Park ve Jang (2013), Koreli öğrencilerin akademik usulsüzlüğü önlemeye dönük olarak öğretim elemanlarının, üniversitenin ya da toplumun yapacağı müdahalelerin önemli olduğunu düşündüklerini bulmuştur. Akademik usulsüzlük davranışlarını önlemek için üniversiteler ve öğretim elemanları gereken önlemleri almazlarsa daha çok öğrenci yüksek not almak için adil olmayan yollara yöneleceklerdir. Bu durum ise öğrencilerin birbirlerine güvenmemelerine ve kendilerini mağdur ya da dezavantajlı olarak görmelerine neden olabilir.

Araştırmada öğretmen adaylarının en sık gerçekleştirdikleri akademik usulsüzlük davranışlarının sınav sonrasında diğer sınıftaki öğrencilere sınavın içeriği hakkında bilgi vermek, bir başka öğrencinin sınav kâğıdına bakmasına izin vermek, sınavdan çıkan öğrencilerden sınavın içeriği hakkında bilgi aldıktan sonra sınava girmek, sınavda başka bir öğrencinin kopya çekmesine yardım etmek olduğu belirlenmiştir. Bir diğer ifadeyle öğrencilerin akademik usulsüzlük davranışlarını sınavlarda kopya çekme, yani sınıf içi etkinliklerle daha çok ilişkilendirdikleri görülmüştür. Bu sonuç alanyazındaki araştırma sonuçlarının kimisiyle örtüşürken kimisiyle de çelişmektedir. Araştırmanın bu sonucuyla örtüşen çalışmalara McCabe, Feghali ve Abdallah (2008) ile Nazir ve Aslam (2010)'ın araştırmalarından elde edilen sonuçlar gösterilebilir. McCabe, Feghali ve Abdallah (2008) araştırmalarında öğrencilerin özellikle sınavlarda akademik usulsüzlük kapsamında değerlendirilen kimi davranışlar sergilediğini bulmuştur. Bu bağlamda katılımcıların sıklıkla yaptıkları kopya davranışlarının “başka bir öğrencinin kâğıdına bakarak kopya çekme, sınavdan önce hazırlanana notlardan kopya çekme ve başka bir öğrencinin kopya çekmesine yardım etme” olduğunu saptamışlardır. Nazir ve Aslam (2010) tarafından yapılan araştırmada, en sık yapılan akademik usulsüzlük davranışlarının “sınavda önceden hazırlanmış notlardan kopya çekme, sınav sırasında başka öğrencinin kâğıdından kopya çekme, bir başka öğrencinin projesini/staj raporunu, ödevini kopyalama ve başka bir öğrencinin ödevini kendi ödevi gibi teslim etme” biçiminde olduğu görülmüştür. Bu araştırmanın sonuçlarından farklı olarak Preiss, Klein, Levenburg ve Nohavova, (2013) ile Lin ve Wen (2007), araştırmalarında akademik usulsüzlüğün daha çok sınıf dışı etkinliklerle ilişkilendirildiğini saptamıştır. Preiss, Klein, Levenburg ve Nohavova (2013), Amerikalı ve Çek üniversite öğrencilerinin bir başka öğrencinin ödevini kopyalamasına izin vermek ve yalnız başına yapılması gereken bir çalışmada destek almak gibi akademik usulsüzlük davranışlarını sıklıkla yaptıklarını belirlemiştir. Lin ve Wen (2007) ise araştırmalarında üniversite öğrencilerinin en sık sergiledikleri üç akademik usulsüzlük davranışını, başka bir öğrenci için ödev hazırlamak, başka bir öğrencinin ödev hazırlamasına yardım etmek, başka birinin ödevini kopyalamak olarak belirlemiştir.

Araştırmada öğretmen adaylarının çoğunluğunun sergiledikleri davranışların akademik usulsüzlük kapsamında değerlendirildiğinin farkında oldukları görülmüştür. Davranışlarının akademik usulsüzlük kapsamında değerlendirildiğini bilmeyenlerin ise eğer söz konusu bilgiye sahip olsalardı bu davranışı yapmayacakları görülmüştür. Öte yandan öğretmen adaylarının çoğunluğu bu davranışları yapmayı sürdürmeye devam etmeyeceğini bildirmesine rağmen önemli bir bölümü yine bu davranışları yapmaya devam edeceğini belirtmiştir. Araştırmanın bu sonucu alanyazındaki diğer çalışmalarla açıklanabilir. Keçeci, Bulduk, Oruç ve Çelik (2011), hemşirelik programlarında etik ve deontoloji dersi olmasına karşın katılımcıların kopya çekme eğiliminde olduğunu bulmuşlardır. Benzer biçimde, Bloodgood, Turnley ve Mudrack (2010) tarafından yapılan bir araştırmada, üniversite öğrencilerine verilen etik eğitiminin öğrencilerin kopya çekme davranışları üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmadığı görülmüştür. Bu durum, informal öğrenmelerin ve fazla emek vermeden kazanç sağlamanın olası yararı ile açıklanabilir. Alanyazındaki bu olumsuz verilere rağmen, Amerika Birleşik Devletleri'nde kimi üniversiteler öğretim programlarında etik konulara yer vermeye başlamıştır. Yine bu üniversitelerde öğrencilerin etik konusundaki öğrenmelerini güçlendirmek üzere akademik dürüstlüğün ne olduğunun öğretilmektedir (McCabe, Butterfield & Trevino, 2006).

Araştırmada öğretmen adaylarının akademik usulsüzlük yapmalarında en fazla etkili olan nedenlerin “içeriğin çok yoğun olması, yüksek not alma isteği, dersi/konuyu anlayamama ve yardıma gereksinim duyma” olduğu bulunmuştur. Öğretmen adaylarının akademik usulsüzlük yapmalarında en az etkili olan nedenler ise arkadaş edinmek, meydan okuma ve heyecan isteği olarak tespit edilmiştir. Orhan ve Günay (2014) tarafından yapılan araştırmada da, üniversite öğrencileri ezbere dayalı/yaratıcılığı olmayan ödevler verilmesini, her yıl aynı ödevlerin verilmesini ve verilen ödev/projenin okunmamasını başlıca kopya çekme nedenleri olarak belirtmişlerdir. McCabe ve Trevino (1997) tarafından yapılan araştırmada ise akademik usulsüzlük davranışlarının arkadaş çevresi tarafından onaylanmasının ve arkadaş çevresinin kopya çekiyor olmasının üniversite öğrencilerinin kopya çekme davranışı ile yakından ilgili olduğunu bulunmuştur.

Araştırmadan elde edilen sonuçlara bağlı olarak Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Programı'nda öğrenim gören öğretmen adaylarının kopya çekme ve intihal yapma davranışlarını önlemeye dönük Fakülte yönetimi ve öğretim elemanlarında gerekli önlemler alınmalıdır. Yine kopya çekme ve intihali önlemeye dönük olarak içerik belli oranda azaltılmalı, öğrencilerin ders sırasındaki yanlış ve eksik öğrenmeleri belirlenerek tamamlama öğretimi yapılmalıdır. Son olarak ise öğretim elemanları notu bir baskı unsuru olarak kullanmamalı ve rekabete dayalı bir eğitim anlayışından kaçınılmalıdır.

Araştırmanın kimi sınırlılıkları bulunmaktadır. Bu araştırmadan elde edilen sonuçlar kendi örneklem grubundan elde edilen verilerle ve kullanılan ölçme aracının özellikleriyle sınırlıdır. Dolayısıyla elde edilen sonuçları genelleme olasılığı zayıftır. Ayrıca, araştırmanın giriş bölümünde de belirtildiği gibi her araştırmacı akademik usulsüzlük kavramını farklı biçimde tanımlamakta ve dolayısıyla akademik usulsüzlük kavramına standart bir tanım getirilememektedir. Bu durum yapılan bu araştırma için de geçerli olup elde edilen sonuçların diğer araştırmalardan farklılaşan yönleri bu durumla açıklanabilir.

Kaynakça

- Anitsal, İ., Anitsal, M. M. & Elmore, R. (2009). Academic dishonesty and intention to cheat: A model on active versus passive academic dishonesty as perceived by business students. *Academy of Educational Leadership Journal*, 13(2), 17-26.
- Birinci, G. & Odabaşı, H. F. (2006). Akademik çalışmalarda internet kullanımı: Etik bunun neresinde? *6. Uluslararası Eğitim Teknolojileri Konferansı Bildiriler Kitabı* içinde (s.289-295). KKTC: Gazimağusa.
- Bjorklund, M. & Wenestam, C. G. (1999) Academic cheating: Frequency, methods and causes. Paper presented at the European Conference on Educational Research, Lahti, Finland 22-25 September 1999. <http://www.leeds.ac.uk/educol/documents/00001364.htm> adresinden alındı.
- Bloodgood, J. M., Turnley, W. H., Mudrack, P. E. (2010). Ethics instruction and the perceived acceptability of cheating. *Journal of Business Ethics*, 95, 23–37. Doi 10.1007/s10551-009-0345-0.
- Bozdoğan, A. E. & Öztürk, Ç. (2008). Öğretmen adayları neden kopya çeker? *İlköğretim Online*, 7(1), 141-149. [Online]: <http://ilkogretim-online.org.tr>.
- Çetin, Ş. (2007). Üniversite öğrencilerinin kopya çekme davranışlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Milli Eğitim*, 175, 129-142.
- Davis, S. F. & Ludvigson, H. W. (1995). Additional data on academic dishonesty and a proposal for remediation. *Teaching of Psychology*, 22, 119-121. Doi: 10.1207/s15328023top2202_6.
- Durmuşçelebi, M. (2011). Lise öğrencilerinin ve öğretmen adaylarının kopya çekme davranışlarına ilişkin görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 17(1), 77-97.
- Eraslan, A. (2011). Matematik öğretmeni adayları ve kopya: Hiç çekmedim desem yalan olur! *Eğitim ve Bilim*, 36(160), 52-64.
- Eret, E. & Ok, A. (2014) Internet plagiarism in higher education: tendencies, triggering factors and reasons among teacher candidates. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 39(8), 1002-1016. Doi: 10.1080/02602938.2014.880776
- Ersoy, A. (2014). İnternet kaynaklarından intihal yaptığının farkında değilim: Bir olgubilim araştırması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35, 47-60.
- Ersoy, A. & Karaduman, H. (2010). Sınıf öğretmeni adaylarının hazırladıkları araştırma raporlarında dijital aşırma: Google arama motoru örneği. *9. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu Bildiriler Kitabı* içinde (s.529-534). Elazığ: Fırat Üniversitesi.
- Ersoy, A. & Özden, M. (2011). Öğretmen adaylarının ödevlerinde internetten intihal yapmalarında öğretim elemanının rolüne ilişkin görüşleri. *İlköğretim Online*, 10(2), 608-619. [Online]: <http://ilkogretim-online.org.tr>.
- Evans, R. (2006). Evaluating an electronic plagiarism detection service: The importance of trust and the difficulty of proving students don't cheat. *Active Learning in Higher Education*, 7(1), 87–99. Doi: 10.1177/1469787406061150

- Finn, K. V. & Frone, M. R. (2004). Academic performance and cheating: Moderating role of school identification and self-efficacy. *The Journal of Educational Research*, 97(3),115-122.
- Karasar, N. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemi: kavramlar, ilkeler, teknikler* (Onsekizinci baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Keçeci, A., Bulduk, S., Oruç, D. & Çelik, S. (2011). Academic dishonesty among nursing students: A descriptive study. *Nursing Ethics*, 18(5), 725–733. Doi: 10.1177/0969733011408042
- Küçüktepe, S. E. & Küçüktepe, C. (2012.) Tarih öğretmeni adaylarının kopya çekme eğilimlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(1), 115-125
- Levy, S. E. & Rakovski, C. C. (2006). Academic dishonesty: a zero tolerance professor and student registration choices. *Research in Higher Education*, 47(6), 735-754.
- Lin, Chun-Hua S. & Wen, Ling-Yu M. (2007). Academic dishonesty in higher education: A nationwide study in Taiwan. *Higher Education*, 54(1), 85-97.
- Mastin, D. F., Peszka J. & Lilly, D. R. (2009). Online academic integrity. *Teaching of Psychology*, 36, 174–178.
- McCabe, D. L., and Trevino, L. K. (1997). Individual and contextual influences on academic dishonesty: A multi-campus investigation. *Research in Higher Education* 38(3), 379–396.
- McCabe, D. L., Butterfield, K. D. & Trevino, L. K. (2006). Academic dishonesty in graduate business programs: Prevalence, causes, and proposed action. *Academy of Management Learning & Education*, 5(3), 294–305.
- McCabe, D. L., Feghali, T. & Abdallah, H. (2008). Academic dishonesty in the middle east: Individual and contextual factors. *Research in Higher Education*, 49, 451–467.
- Nazir, M S. & Aslam, M. S. (2010). Academic dishonesty and perceptions of Pakistani students. *International Journal of Educational Management*, 24 (7), 655-668.
- Orhan, F. & Günay, A. (2014). Üniversite öğrencilerinin internet tabanlı akademik usulsüzlük nedenlerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Ege Eğitim Dergisi*, (15)1, 176-190.
- Özgüngör, S. (2008). Üniversite öğrencilerinde öğretmene ilişkin algıların ve öğrenci özelliklerinin kopya çekme davranışlarıyla ilişkisi. *Eğitim ve Bilim*, 33(149), 68-79.
- Park, C. (2003). In other (people's) words: Plagiarism by university students--literature and lessons. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 28(5), 471-488.
- Park, E.-J, Park, S., Jang, I-S. (2013). Academic cheating among nursing students. *Nurse Education Today*, 33, 346–352.
- Poole, D. (2007). A study of beliefs and behaviors regarding digital technology. *New Media Society*, 9(5), 771–793. DOI: 10.1177/1461444807080341
- Preiss, M., Klein, H. A., Levenburg, N. M. & Nohavova, A. (2013). A cross-country evaluation of cheating in academia—A comparison of data from the US and the Czech Republic. *Journal of Academic Ethics*, 11, 157–167. Doi 10.1007/s10805-013-9179-6.
- Rawwas, M. Y. A, Al-Khatib, J. A., & Vitell, S. J. (2004). Academic dishonesty: A cross-cultural comparison of U.S. and Chinese marketing students. *Journal of Marketing Education*, 26, 89-100. Doi: 10.1177/0273475303262354.
- Schmelkin, L. P., Gilbert, K., Spencer, K. J., Pincus, H. S. & Silva, R. (2008). A multidimensional scaling of college students' perceptions of academic dishonesty. *The Journal of Higher Education*, 79(5), 587-607.
- Selçuk, Z. (1995). Bir eğitim ve rehberlik sorunu: okullarda kopya çekme. *Eğitim Yönetimi*, 1(3), 397-418.
- Seven, M. A. & Engin, A. O. (2008). Eğitim fakültesi öğrencilerinin kopya çekmeye duydukları ihtiyaç ve kopya çekme sebepleri. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(1), 111-136.
- Smyth M. L. & Davis, J. R. (2003). An examination of student cheating in the two-year college. *Community College Review*, 31, 17-32. Doi: 10.1177/009155210303100102.
- Swift, C. O., & Nonis, S. (1998). When no one is watching: Cheating behavior on projects and assignments. *Marketing Education Review*, 8(1), 27–36.

- Szabo, A. & Underwood, J. (2004). Cybercheats: Is information and communication technology fuelling academic dishonesty? *Active Learning in Higher Education*, 5(2), 180–199. Doi: 10.1177/1469787404043815
- Tayfun, A. & Yazıcıoğlu, İ. (2008). Öğrencilerin kopya hakkındaki görüşleri üzerine bir araştırma. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6, 375-393.
- Tayfun, A. (2009). Is there a relationship between grade average point and students' perceptions with regard to cheating factors? *Bilig*, 49, 191-204.
- Tekin, H. (2000). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. (On dördüncü baskı) Ankara: Yargı Yayınları.
- Ünlü, H. & Eroğlu, C. (2012). Beden eğitimi öğretmen adaylarının kopya çekmeye yönelik tutumları. *Spormetre: Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, (3), 101-106.
- Yangın, S. & Kahyaoğlu, M. (2009). İlköğretim öğretmen adaylarının kopya çekmeye yönelik tutum ve görüşleri. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(21), 46-55.
- Yeşilyurt, E. (2014). Academic locus of control, tendencies towards academic dishonesty and test anxiety levels as the predictors of academic self-efficacy. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 14(5), 1945-1956.